

СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

гл. ас. д-р И. Кулова

2020 г.

СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Собственият капитал на предприятието изразява средствата, които собственикът е вложил.

Счетоводното отчитане на собствения капитал на предприятието става посредством сметките от гр. 10 Капитал и гр. 11 Резерви, и гр. 12 Финансови резултати. Сметките от гр. 10 и 11 са пасивни – т.е. те се кредитират при увеличение и се дебитират при намаление.

СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Собственият капитал съдържа няколко компонента:

1) Основен капитал, изискващ регистрация

Основният капитал, изискващ регистрация е капиталът, който се вписва в търговските регистри. Той може да бъде променян, но всяка промяна се оповестява. Възможно е реалното внасяне на записани дялови вноски в капитала на учредено дружество да стане в по-късен момент от този на учредяването.

СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

2) Основен капитал, неизискващ регистрация

Основният капитал, неизискващ регистрация се създава с цел подпомагане на основния капитал, изискващ регистрация, покриване на загуби, използване за създаване на резерви. Промените в неговия размер не подлежат на оповестяване.

СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

3) Резерви

Резервите, които се създават в предприятието са два вида – общи (законови), които се създават по силата на закон и допълнителни (други), които се създават с решение на общото събрание на предприятието. Законовите се използват строго целево, според предназначението, за което се създават. Допълнителните резерви се създават с цел подпомагане на основния капитал, изискващ регистрация, покриване на загуби, увеличаване на останалите елементи на собствения капитал, спонсорство (дарителство) и социално-битови дейности на предприятието.

СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

4) Финансов резултат

Финансовият резултат на предприятието е стойностен израз на получения икономически резултат (печалба/загуба) за определен отчетен период. На практика се определя като разлика между сумата на отчетените приходи от дейността, финансовите и извънредните приходи и сумата на отчетените разходи от дейността, финансовите и извънредните разходи.

Финансовите резултати се състоят от следните счетоводни сметки:

- с/ка 121 Непокрита загуба от мин. години (активна счетоводна сметка)
- с/ка 122 Неразпределена печалба от минали години (пасивна счетоводна сметка)
- с/ка 123 Печалби и загуби от текущата година (активно-пасивна счетоводна сметка)

Казус 1

В предприятие „Х“ са извършени следните стопански операции:

1. За сметка на общите резерви е покрита загуба от минали години за 3 000 лв.
2. Съгласно решение на общото събрание на акционерите част от основния капитал, неизискващ регистрация в размер на 14 000 лв. е трансформиран в основен капитал, изискващ регистрация.
3. Върната е дялова вноска на съдружник Иванов в размер на 5 000 лв. от разплащателната сметка на предприятието. Делът на съдружник Иванов е изкупен от съдружник Георгиев, като същият е внесъл сумата от 5 000 лв. в брой.
4. За сметка на неразпределената печалба от минали години са увеличени другите резерви с 10 000 лв.
5. Част от основния капитал, неизискващ регистрация – 12 000 лв. е трансформиран в общ резерв.
6. Част от неразпределената печалба от минали години – 7 000 лв. по решение на общото събрание на акционерите е трансформирана в основен капитал, изискващ регистрация.

Иска се: Да се съставят счетоводните статии за стопанските операции.

Казус 2

В “Стринава“ ООД , във връзка с капитала, са извършени следните стопански операции:

1. Приети са 10 съдружника, които при учредяването на дружеството са записали дялови вноски в размер на 70 000 лв. Срокът за внасяне на вноските е 3 месеца.
2. Неразпределената печалба от минали години, в размер на 600 лв., е капитализирана.
3. Върната е сумата 200 лв. от касата на напуснал съдружник.

Иска се: Да се съставят счетоводните статии за стопанските операции.